

Erfgoeddagactiviteit 2014 ‘Vier dorpen, één stad. De grenzen van de Faluintjes’

Samen met Heemkunde Vlaanderen, Erfgoedcel Aalst en het Centrum Agrarische Geschiedenis organiseerde de Heemkundige Kring De Faluintjes op Erfgoeddag de drieledige activiteit ‘Vier dorpen, één stad. De grenzen van de Faluintjes’. Ze organiseerden een lezing over het Jaar van het Dorp en een aansluitend panelgesprek met vier bevoorrechte getuigen die betrokken waren bij het Jaar van het Dorp in de Faluintjes. Daarnaast was er ook een tentoonstelling met foto's, oude affiches en ander waardevol beeldmateriaal. Een geslaagde dag!

Door de fusiewet van 1975 werden op 1 januari 1977 2.359 gemeenten teruggebracht d.m.v. fusies tot 589 gemeenten. Ook de Faluintjesgemeenten Baardegem, Herdersem, Meldert en Moorsel werden ondanks groot protest toegevoegd aan Aalst. In de nasleep van deze gemeentefusies werd in 1978 het Jaar van het Dorp ingericht. Ter voorbereiding van het herdenkingsjaar 2018 organiseerden de Heemkundige Kring De Faluintjes en haar partners deze drieledige activiteit. Bedoeling was o.a. ook na te gaan wat de impact van die fusies voor het lokale erfgoed betekend heeft en of het interessant is hier een activiteit in heel Vlaanderen rond te organiseren.

In 1978 organiseerden gemeentelijke werkgroepen heel wat activiteiten met als doelstellingen het herwaarderen van het waardevolle dorpselijke, het uitbouwen van een volwaardige dorpsgemeenschap, het ijveren voor een dorpsgericht gemeentebestuur en het bijdragen tot een deskundig plattelandsbeleid.

Tijdens de lezing *Een jaar als geen ander. Het Jaar van het Dorp (1978)* vertelde Chantal Bisschop (CAG) alles over het ontstaan en het doel van dit bijzondere jaar. De lezing focuste op het globale verhaal van bovenaf, met onder meer aandacht voor de context, de rol van de Boerenbond, de successen, maar ook de kritiek en de invloed tot op vandaag. Uit haar verhaal bleek dat 22,5% van de activiteiten informatief of educatief waren en 77,5% van de activiteiten als ‘ontspanning’ konden omschreven worden waaronder veel folklore en dorpsfeesten. De kritiek was afhankelijk vanuit welke hoek die

kwam, maar was samen te vatten als zijnde te folkloristisch, te gericht op het bevorderen van christendemocratische waarden, te romantisch beeld van de landbouw, te centraal gedirigeerd en te nostalgisch. Voor het platteland was het Jaar van het Dorp geen keerpunt, maar voor de Landelijke Gilden en het middenveld (heemkundige kringen, ambachtsgilden, landbouwmusea, volksdansgroepen, tractorclubs, ...) bleek het wel een stimulans te zijn. Na de lezing volgde een panelgesprek met vier bevoorrechte getuigen: Marc De Bie (Baardegem), Fons Dierickx (Herdersem), Arnold Van de Perre (Meldert) en Fred Van Biesen (Moorsel). Zij speelden in 1978 een actieve rol in hun eigen deelgemeente en zijn vandaag nog steeds begaan met het lokale erfgoed. Chantal Bisschop (CAG) modereerde dit interactief panelgesprek. Uit het panelgesprek bleek dat het Jaar van het Dorp onder andere ook bepalend was geweest bij de latere oprichting van de Heemkundige Kring De Faluintjes. Er kwamen ook veel reacties en vragen vanuit het publiek, waarbij de link werd gelegd naar de hedendaagse cultuur- en erfgoedbeleving in de Faluintjesdorpen en het al dan niet bestaan van een Faluintjesgevoel. Ook een huidig schepen van de stad Aalst mengde zich in de discussie. De Raadzaal van het Oud Gemeentehuis in Moorsel zat overvol met de 45 deelnemers aan de lezing en het panelgesprek.

Daarnaast kon je in het Oud Gemeentehuis ook een tentoonstelling bekijken met foto's, oude affiches en ander waardevol beeldmateriaal die de sfeer van toen opriepen. 155 personen bezochten deze expo over het Jaar van het Dorp in de vier Faluintjesgemeenten.

Oproep:

Het Jaar van het Dorp werd in vele dorpen gevierd. Heemkunde Vlaanderen en het Centrum Agrarische Geschiedenis zijn op zoek naar verhalen en materiaal rond die vieringen.

- Was je betrokken bij de vieringen in jouw dorp? Heb je nog herinneringen, beeldmateriaal (foto's, dia's, affiches, ...), archiefdocumenten (verslagen, brieven, ...), objecten, enzovoort uit dat bewogen Jaar van het Dorp?
- Laat het ons weten via info@heemkunde-vlaanderen.be of 015 20 51 74.

Daphné Maes
Consulent Heemkunde Vlaanderen